ب ڕاستی تە پرسیارا تشتەکێ مەزن ژ من کر و ئەو تشتەکێ)) ب ساناهییە بۆ وی کەسێ خودێ ل بەر وی ب ساناهی لێ کربیت

ژ موعازێ کوڕێ جەبەلی (خودێ ژێ ڕازی بیت) گۆت: من گۆت: ئەی پێغەمبەرێ خودێ؛ بۆ من کارەکی بێژە من ببەتە بەحەشتێ و من ژ ئاگرێ جەهنەمێ دویر بێخیت. گۆت: ((ب ڕاستی تە پرسیارا تشتەکێ مەزن ژ من کر و ئەو تشتەکێ ب ساناهییە بۆ وی کەسێ خودێ ل بەر وی ب ساناهی لێ کربیت: ئەو تشت ئەڤەیە تو عیبادەتێ خودێ ب تنێ بکەی و چ شریك و هەڤالان بۆ دروست نەکەی، تو نڤێژان بکەی و زەکاتێ بدەی و ڕۆژییێن هەیڤا ڕەمەزانێ بگری و حەجێ بکەی. پاشی گۆت: ئەرێ ئەز بەرێ تە نەدەمە دەرگەهێن خێر و باشییێ: ڕۆژی پەرجان و پارێزەرە، خێر و صەدەقەکرن ژی گونەهێ پویچ دکەت و دڤەمرینیت هەروەکی چاوا ئاڤ ئاگری دڤەمرینیت، نڤێژا مرۆڤی ل نیڤا شەڤێ ژی ژ دەرگەهێن خێرێیە))، پاشی ئەڤ ئایەتە خواند: ﴿تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمۡ عَنِ ٱلۡمَضَاجِعِ يَدۡعُونَ رَبَّهُمۡ﴾ هەتا گەهشتییە: ﴿يَعۡمَلُونَ﴾، ئانکو: ((تەنشتێن ڤان یێن باوەرییێ ب ئایەتێن خودێ دئینن ژ نڤینان بلند دبن، ب شەڤێ ڕادبن نڤێژان بۆ خودایێ خۆ دکەن)). پاشی گۆت: ((ئەرێ ئەز بۆ تە نەبێژم کا سەرێ کاری هەمییێ و ستوینا وێ و بلندترین پلەیا وێ ژی کیژکە؟))، من گۆتێ: بەلێ ئەی پێغەمبەرێ خودێ، گۆت: ((سەرێ کاری ئیسلامە، ستوینا وێ نڤێژە، بلندترین پلەیا وێ ژی جیهادە))، پاشی گۆت: ((ئەرێ ما ئەز بۆ تە وی تشتی ژی نەبێژم یێ ئەڤ تشتە هەمی پێ تەمام دبن؟))، من گۆتێ: بەلێ ئەی پێغەمبەرێ خودێ، گۆت: ((ئەزمانێ خۆ گرت، و گۆت: ئاها ڤی بگرە))، من گۆتێ: ئەی پێغەمبەرێ خودێ، ئەرێ ما دێ سەرا وی تشتێ ئەم ب ئەزمانێ خۆ دبێژین لێپرسین د گەل مە هێتە کرن؟ گۆت: ((دایکا تە ب تە بێژیت موعاز، ئەرێ ما تشتەکێ دی هەیە خەلکی ل سەر ڕویێ وان - یان ل سەر دفنا وان بخشینیتە د ناڤ ئاگرێ جەهنەمێدا ژ بلی وان تشتێن ژ ئەزمانێ وان دەردکەڤن!)).

[صحيح] [رواه الترمذي]

موعازی (خودێ ژێ ڕازی بیت) گۆت: د گەشتەکێدا ئەز د گەل پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) بووم، ڤێجا ڕۆژەکێ ل دەمێ ئەم ب ڕێکێ دچووین ئەز نێزیکی وی بووم، من ژی گۆت: ئەی پێغەمبەرێ خودێ؛ بۆ من کارەکی بێژە من ببەتە بەهەشتێ و من ژ ئاگرێ جەهنەمێ دویر بێخیت، گۆت: ب ڕاستی تە پرسیارا کارەکی ژ من کر کو کرنا وی ل بەر نەفسێ یا مەزن و ب زەحمەتە، بەلێ ئەو یا ب ساناهی و سڤکە بۆ وی کەسێ خودێ ل بەر ساناهی لێکربیت، ئەو تشتێن د ئیسلامێدا فەرزن ل سەر تە؛ ئەنجام بدە: فەرزا ئێکێ: ئەڤەیە تو عیبادەتێ خودێ ب تنێ بکەی و چ شریك و هەڤالان بۆ دروست نەکەی. فەرزا دووێ: ئەڤەیە تو هەر پێنج نڤێژێن فەرز ل سەر تە د شەڤەك و ڕۆژەکێدا بکەی، ئەو ژی نڤێژا: سپێدێ، نیڤرۆ، ئێڤاری، مەغرەب و عەیشانە، ب هەمی مەرج و ستوین و واجبێن وانڤە. فەرزا سێیێ: ئەڤەیە تو زەکاتا مالێ خۆ یێ خودێ فەرزکری بدەی، ئەڤە ژی عیبادەتەکێ دارایی یێ واجبە د هەر مالەکیدا کو گەهشتبیتە کوژمەکێ دیارکری د شەریعەتیدا و دهێتە دان بۆ کەسێن ژ هەژی. فەرزا چارێ: ئەڤەیە تو ڕۆژییێن هەیڤا ڕەمەزانێ بگری، ئەڤە ژی هێلانا خوارن و ڤەخوارنێیە و تشتێن دی یێن ڕۆژی پێ دکەڤیت ب ئنیەتا پەرستنا خودێ، ئەڤ هێلانە ژی ژ نڤێژا سپێدێیە هەتا ڕۆژئاڤابوونێ. فەرزا پێنجێ: ئەڤەیە تو بچییە حەجێ، کو ئەو ژی چوونا مەککەهێیە بۆ بجهئینانا ڕێوڕەسمێن حەجێ، ئەڤە ژی وەك پەرستنەك بۆ خودایێ مەزن. پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: ئەرێ بۆ تە وێ ڕێکێ نەبێژم یا خودانی دگەهینیتە هەمی دەرگەهێن خێرێ؟ کو ئەو ژی ئەڤەیە تو کرنا سوننەتان بدەیە دویڤ کرنا ڤان فەرزان. ئێك: گرتنا ڕۆژییێن سوننەت، کو ڕێگرە بۆ کرنا گونەهان، ئەڤە ژی ب شکەستن و خاڤبوونا شەهوەتێ و لاوازبوونا هێزێ. دوو: خێر و صەدەقەکرنێن

سوننەت گونەهێ ژ ناڤ دبەت پشتی مرۆڤی ئەنجامدای و کارتێکرن و شینوارێن وێ ناهێلیت. سێ: کرنا نڤێژێن شەڤێ ل سێئێکا دویماهیکێ یا شەڤێ، پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) ئەڤ ئایەتە خواند: ((تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ)) ئانکو: تەنشتێن وان بلند دبن و دویر دکەڤن ((عَنِ الْمَضَاجِعِ)) ئانکو: ژ نڤینێن نڤستنێ، ((يَدْعُونَ رَبَّهُمْ)) ب کرنا نڤێژێ و زکری و خواندنا قورئانێ و دوعاکرنێ، ((خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (16) فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ)) ئانکو: ژ وی تشتێ چاڤێن وان پێ گەش و ڕۆهن دبن ل ڕۆژا قیامەتێ و ل ناڤ بەهەشتێ ژ قەنجی و نیعمەتێن مەزن، ((جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ)) ئانکو: ژ بەر وی کارێ باش یێ وان د دونیایێدا کری. پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: ئەرێ ئەز بۆ تە نەبێژم کا بنیاتێ دینی و ئەو ستوینا ئەو خۆ ل سەر ڕادگریت چییە؟ و کا بلندترین پلە و پێکا دینی چییە؟ موعازی (خودێ ژێ ڕازی بیت) گۆت: بەلێ ئەی پێغەمبەرێ خودێ. ئینا پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: سەرێ کاری: ئیسلامە کو ئەو ژی هەردوو شاهدەدانن و ب ڕێکا وان هەردوو شاهدەدانان بنیاتێ دینی دهێتە د گەل مرۆڤی و مرۆڤ دبیتە موسلمان. ستوینا دینی ژی: نڤێژە، لەوا بێی نڤێژ چ ئیسلامەتی نینن، کا چاوا بێی ستوین و دنگە چ مال نەشێن خۆڕاگرن و هەبن، ڤێجا هەر کەسێ نڤێژ کرن؛ ئەڤە وی دینێ خۆ بهێز ئێخست و بلند ڕاگرت، بلندترین پلەیا دینی ژی جیهادە و خۆماندیکرنە د شەڕکرنا د گەل دوژمنێن دینێ خودێدا پێخەمەت بلند ڕاگرتنا پەیڤا خودێ. پاشی پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: ئەرێ ما ئەز بۆ تە نەبێژم کا ئەو چ تشتە ڤان تشتێن بووری هەمییان بهێز و موکوم دکەت و ڕادگریت؟ ئینا پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) ئەزمانێ خۆ گرت و گۆت: ڕێگرییێ ل ڤی بکە و تشتێ مایێ تە تێ نەچیت نەبێژە. موعازی گۆت: ئەرێ خودایێ مە دێ ژ بەر وی تشتێ ئەم دبێژین لێپرسینێ د گەل مە کەت و ل مە گریت و مە ل سەر سزا دەت؟ پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆت: دایکا تە ب تە ببێژیت! ل ڤێرێ مەرەما وی دوعالێکرن نینە ل وی، بەلکی ئەڤە ئاخڤتنەك بوو عەرەبان بکار دئینا بۆ هشیارکرنا کەسێ بەرامبەر ل تشتەکی کو دڤێت یێ لێ هشیاربیت و بزانیت، پاشی گۆت: ئەرێ ما تشتەکێ دی هەیە خەلکی بێخیت و ل سەر ڕویێ وان بخشینیتە د ناڤ ئاگرێ جەهنەمێدا ژ بلی وان تشتێن ژ ئەزمانێ وان دەردکەڤن ژ کوفریکرن و تاوانبارکرن و خەبەرگۆتن و غەیبەتکرن و فەسادینی و بێبەختیکرنێ و تشتێن وەکی وان.

https://sunnah.global/hadeeth/kmr/show/66530